

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Szczecinie

LSZ – 4101-15-06/2013

P/13/189

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Szczecinie

ul. Jacka Odrowąża 1, 71-420 Szczecin

T +48 91 831 39 00, F +48 91 831 39 66

lsz@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/13/189 – Lokalizacja i budowa lądowych farm wiatrowych
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie
Kontroler	Artur Matejko, st. inspektor k. p., upoważnienie do kontroli nr 87858 z dnia 4.09.2013 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Starostwo Powiatowe w Kołobrzegu, Plac Ratuszowy 1, 78-100 Kołobrzeg
Kierownik jednostki kontrolowanej	Tomasz Tamborski, Starosta Kołobrzesci od dnia 2.12.2010 r., uprzednio Artur Mackiewicz od dnia 27.11.2006 r. (dowód: akta kontroli str. 5-7)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ działania Starostwa w latach 2009 – 2013 związane z wydawaniem pozwoleń na budowę farm wiatrowych oraz sprawowany nadzór nad realizacją zadań przez podległe służby geodezyjne i architektoniczno-budowlane.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Powyższą ocenę uzasadnia:

- prawidłowa i terminowa realizacja procedur związanych z zatwierdzaniem projektów budowlanych i wydawaniem decyzji o pozwoleniu na budowę,
- przestrzeganie procedur związanych z wyłączeniem gruntów z produkcji rolnej, w tym wydawanie decyzji administracyjnych w tych sprawach.
- rzetelne rozpatrywanie skarg i wniosków.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Działania Starosty w zakresie wydawania decyzji administracyjnych dotyczących budowy farm wiatrowych.

1.1. Wnioski o budowę farm wiatrowych w latach 2009 - 2013 (I półrocze) i sposób ich załatwienia

Opis stanu faktycznego

1.1.1. W Starostwie sprawy związane z rozstrzygnięciem w zakresie robót budowlanych wymagających pozwolenia na budowę, zgłoszenia rozbiórek oraz zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego², w tym m.in. wydawaniem decyzji administracyjnych zastrzeżonych ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane³ prowadził Wydział Budownictwa. Sprawy związane z ochroną gruntów

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Na terenie powiatu kołobrzesckiego obejmującego miasta Kołobrzeg i Gościno oraz gminy: Kołobrzeg, Ustronie Morskie, Siemysł, Rymań, Gościno, Dygowo

³ Dz. U. z 2013 r., poz. 1409 j.t., dalej „Prawo budowlane”

rolnych i leśnych, w tym m.in. wydawanie decyzji administracyjnych na podstawie ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych⁴ prowadził Wydział Środowiska.

(dowód: akta kontroli str. 37-77)

Do podstawowych zadań realizowanych przez Wydział Budownictwa należało m.in.:

a/ nadzór i kontrola nad przestrzeganiem przepisów, w szczególności:

- warunków bezpieczeństwa ludzi i mienia w rozwiązaniach przyjętych w projektach budowlanych, przy wykonywaniu robót budowlanych oraz utrzymywaniu obiektów budowlanych,
- zgodności rozwiązań architektoniczno-budowlanych z przepisami techniczno-budowlanymi oraz zasadami wiedzy technicznej,

b/ rozpatrywanie wniosków i wydawanie decyzji administracyjnych zastrzeżonych dla organu administracji architektoniczno-budowlanej, w tym:

- zatwierdzanie projektów budowlanych i udzielanie pozwoleń na budowę,
- zmiany decyzji o pozwoleniu na budowę oraz przeniesienia takiej decyzji na rzecz innego podmiotu,

c/ nakładanie obowiązków na inwestora, w szczególności w zakresie ustanowienie inspektora nadzoru inwestorskiego, zapewnienia nadzoru autorskiego oraz uzyskania pozwolenia na użytkowanie wybudowanego obiektu,

d/ wykonywanie czynności organu administracji architektoniczno-budowlanej, m.in.:

- rejestrowanie i wydawanie dzienników budowy,
- rozpatrywanie zgłoszeń o zamiarze budowy, dla obiektów nie objętych obowiązkiem uzyskania pozwolenia na budowę, zgłoszeń rozbiórek i zmiany przeznaczenia użytkowania obiektów budowlanych,
- prowadzenie rejestru wniosków o pozwolenie na budowę, rejestru decyzji administracyjnych o pozwoleniu na budowę, ewidencji zgłoszeń budów i robót.

(dowód: akta kontroli str. 287-307)

Na podstawie art. 38 ust. 2 Prawa budowlanego w Wydziale budownictwa prowadzony był rejestr wydanych decyzji o pozwoleniu na budowę, który był prowadzony rzetelnie. Zawierał wszystkie niezbędne zapisy i dane o wydanych decyzjach i działaniach przed i po ich podjęciu.

Na podstawie art. 82b ust. 1 pkt 2 Prawa budowlanego ostateczne decyzje dotyczące pozwoleń na budowę i zatwierdzenia projektu budowlanego były przekazywane do Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Kołobrzegu.

(dowód: akta kontroli str. 280-283)

1.1.2. W latach 2009 – 2013 (do 30 listopada) w sprawie budowy farm wiatrowych wraz z infrastrukturą techniczną wpłynęło 19 wniosków, w tym 8 w 2009 r., 5 w 2010 r., 2 w 2011 r., 1 w 2012 r. i 3 w 2013 r. Starostwo po wszczęciu 18 postępowań administracyjnych umorzyło 1 postępowanie w 2010 r. Pozostałe 17 postępowań zakończono wydaniem 17 pozwoleń na budowę farm wiatrowych wraz z infrastrukturą techniczną, z tego 7 w 2009 r.; 5 - 2010 r.; 2 w 2011 r. i 3 w 2013 r. Żadna z 17 wydanych decyzji o pozwoleniu na budowę farm wiatrowych nie została uchylona przez organy odwoławcze.

(dowód: akta kontroli str. 137-139)

W latach 2009 – 2013 (do 30.09) wystąpił 1 przypadek pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia (w 2009 r.) i 1 przypadek umorzenia postępowania (w 2010 r.).

W dniu 6.02.2009 r. Inwestor wystąpił z wnioskiem do Starostwa w sprawie pozwolenia na budowę sieci elektroenergetycznej 0,4 kV i 15 kV wraz ze stacją transformatorową STSkp 20/400 (kategoria obiektu budowlanego VIII i XXVI) wraz z

⁴ Dz. U. z 2013 r., poz. 1205 j.t., dalej „ustawa o ochronie gruntów”

demontażem linii napowietrznej 0,4kV i 15kV oraz stacji transformatorowej STSa 20/100. Działka numer 137/1 obręb Stramnica, gm. Kołobrzeg. Pismem z 13.03.2009 r. (znak B.7351-65/09) Inwestor został wezwany do uzupełnienia braków formalno-prawnych w trybie art. 64 § 2 ustawy z 14.06.1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego⁵, dalej „Kpa”. Po upływie terminu i niedostarczeniu brakujących dokumentów wnioszek pozostawiono bez rozpatrzenia.

W dniu 18.01.2010 r. Inwestor wystąpił z wnioskiem do Starostwa w sprawie zmiany decyzji znak:B.II.7351-23/04 z 27.02.2004 wydanej przez Starostę na „Budowę 17 elektrowni wiatrowych typu VESTA V90/3.0 MW wraz z drogami, placami montażowymi, siecią kablową i sterowniczą na działkach nr: 453, 481, 507, 521/2, 615, 705 obręb Karcino oraz na działkach nr 20/1, 227/1, 500.1, 572.1, 514/6, 560/8 obręb Sarbia, gmina Kołobrzeg, zmienionej decyzją w dniu: 17.05.2006 r., 20.02.2007 r., 29.10.2007 r., 9.07.2009 r. i 6.11.2009 r., w części dotyczącej zmiany planu zagospodarowania, zgodnie z opracowaną dokumentacją, stanowiącą załącznik do wniosku. W dniu 18.02.2010 r. Inwestor wycofał wniosek z 18.01.2010 r. Organ na podstawie przepisów art. 105 § 2 Kpa umorzył postępowanie. (dowód: akta kontroli str. 141)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.2. Przestrzeganie obowiązujących procedur przy zatwierdzaniu projektów i udzielaniu pozwoleń na budowę farm wiatrowych

Opis stanu
faktycznego

1.2.1. Badaniem kontrolnym objęto procedurę wydawania pozwoleń na budowę farm wiatrowych zlokalizowanych na terenie gminy Dygowo i Ustronie Morskie, tj. decyzji Starosty Kołobrzieskiego z dnia:

- 23.12.2009 r. (znak B.7351-00967/09) na budowę 17 elektrowni wiatrowych typu VESTAS V90/2.0MW o łącznej mocy 34 MW wraz z infrastrukturą towarzyszącą (zjazdy, drogi dojazdowe, place montażowe, sieć kablowa energetyczna, teletechniczna oraz stacja elektroenergetyczna „GPZ Dygowo”) w ramach I etapu przedsięwzięcia inwestycyjnego obejmującego budowę 25 siłowni wiatrowych, zwanego dalej „FW Bardy-Dygowo”, w pozwoleniu tym określono kategorię budowanych obiektów na IV, VIII, XVIII i XXVI oraz nałożono na inwestora obowiązek uzyskania pozwolenia na użytkowanie przed przystąpieniem do użytkowania,

(dowód akta kontroli str. 160-169)

- 29.03.2010 r. nr 00191/2010 (znak B.7351-00121/2010) na budowę 8 elektrowni wiatrowych typu VESTA V90/2.0MW o łącznej mocy 16 MW wraz z infrastrukturą towarzyszącą (zjazdy, drogi dojazdowe, place montażowe, sieć kablowa energetyczna, teletechniczna)⁶ w ramach II etapu budowy FW Bardy-Dygowo, w pozwoleniu określono kategorię budowanych obiektów na IV, VIII i XXVI oraz wykreślono obowiązek uzyskania pozwolenia na użytkowanie przed przystąpieniem do użytkowania,

(dowód: akta kontroli str. 153-159)

- 29.03.2010 r. nr 190/2010 (znak B.7351-00074/10) na budowę kablowej podziemnej linii elektroenergetycznej WN 110kV łączącej z siecią elektroenergetyczną z GPZ Dygowo budowanego w ramach FW Kukinia, w pozwoleniu tym kategorię obiektu określono na XXVI i wykreślono obowiązek uzyskania pozwolenia na użytkowanie przed przystąpieniem do użytkowania,

(dowód: akta kontroli str. 173-177)

⁵ Dz. U. z 2013 r., poz. 267 j.t., dalej Kpa.

⁶ Kategoria obiektu: IV, VIII i XXVI

- z 20.10.2009 r. (znak B.7351-885/09) na budowę „Zespołu elektrowni wiatrowych Kukinia wraz z infrastrukturą techniczną (obiekty kategorii IV, VIII, XVIII, XXII i XXVI), zwanej dalej „FW Kukinia” obejmujący m.in. budowę 12 elektrowni wiatrowych o łącznej mocy 36 MW w podziale na I i II etap i II etap, zmienioną decyzją nr 125/2013 z dnia 11.03.2013 r. (znak B.6740-52013) w której zmieniono kategorię dla wszystkich obiektów FW Kukinia na VIII oraz wykreślono obowiązek uzyskania decyzji o pozwoleniu na użytkowanie.

(dowód: akta kontroli str. 111-127)

- z 18.02.2013 r. nr 74/2013 (znak B.6740-761.2012) na budowę „Zespołu elektrowni wiatrowych wraz z infrastrukturą (obiekty kategorii VIII), zwanej dalej „FW Kukinia II” obejmujący m.in. budowę 3 elektrowni wiatrowych o łącznej mocy 9 MW i wykreślono obowiązek uzyskania pozwolenia na użytkowanie przed przystąpieniem do użytkowania

(dowód: akta kontroli str. 107-109)

W sprawie przyczyn i podstaw prawnych nienależenia na inwestora obowiązku uzyskania pozwolenia na użytkowanie w wydanym pozwoleniu na budowę II etapu FW Bardy-Dygowo (wcześniej w pozwoleniu na budowę I etapu FW Bardy-Dygowo taki obowiązek nałożono) oraz zwolnienie inwestora FW Kukinia z uzyskania pozwolenia na użytkowanie w decyzji zmieniającej z 2013 r. (w zmienianym pozwoleniu z 2009 r. taki obowiązek był nałożony) Starosta wyjaśnił, cyt.

„(...) decyzja Starosty Kołobrzeskiego znak B.7351-00967/09 z dnia 23 grudnia 2009 r. o pozwoleniu na budowę 17 elektrowni wiatrowych Typu VESTAS V90/2.0MW wraz z infrastrukturą towarzyszącą (zjazdy, drogi dojazdowe, place montażowe, sieć kablowa energetyczna, teletechniczna oraz stacja elektroenergetyczna „GPZ Dygowo”) - Etap I inwestycji - budowy farmy wiatrowej „Bardy-Dygowo” składającej się z 25 elektrowni wiatrowych wraz z powyższą infrastrukturą towarzyszącą, określała kategorię obiektu budowlanego: IV - elementy dróg publicznych, VIII - inne budowle, XVIII - budynki przemysłowe i XXVI - sieci.

Zgodnie z art. 55 ustawy Prawo budowlane przed przystąpieniem do użytkowania obiektu budowlanego należy uzyskać ostateczną decyzję o pozwoleniu na użytkowanie, jeżeli:

1. Na wzniesienie obiektu budowlanego jest wymagane pozwolenie na budowę i jest on zaliczony do kategorii V, IX-XIII, XX, XXII, XXIV, XXVII-XXX, o którym mowa w załączniku do ustawy;
2. Zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 49 ust. 5 albo art. 51 ust. 4;
3. Przystąpienie do użytkowania obiektu budowlanego ma nastąpić przed wykonaniem wszystkich robót budowlanych.

Z uwagi na to, że powyższa decyzja zatwierdzała projekt budowlany stacji elektroenergetycznej „GPZ” Dygowo ustalono kategorię obiektu budowlanego XVIII oraz nałożono obowiązek uzyskania pozwolenia na użytkowanie.

Natomiast, decyzja nr 00191/2010 z dnia 29 marca 2010 r. (akta sprawy: B7351-00121/10) wydana przez Starostę Kołobrzeskiego o pozwoleniu na budowę 8 elektrowni wiatrowych typu VESTAS V90/2.0MW wraz z infrastrukturą towarzyszącą (zjazdy, drogi dojazdowe, place montażowe, sieć kablowa energetyczna, teletechniczna) - Etap II - budowy farmy wiatrowej „Bardy-Dygowo” składającej się z 25 elektrowni wiatrowych wraz z powyższą infrastrukturą towarzyszącą określała kategorię obiektu budowlanego: IV - elementy dróg publicznych, VIII - inne budowle i XXVI - sieci oraz decyzja nr 00190/2010 z dnia 29 marca 2010 r. (akta sprawy: B.7351-00074/10) wydana przez Starostę Kołobrzeskiego o pozwoleniu na budowę kablowej podziemnej linii elektroenergetycznej WN 110 kV łączącej sieć energetyczną z GPZ Dygowo budowanego w ramach FW Kukinia, określał kategorię obiektu budowlanego: XXVI - sieci i decyzja nr 74/2012 z dnia 18 lutego 2013 r. (akta sprawy: B.6740.00761.2012) wydana przez Starostę Kołobrzeskiego o

pozwoleniu na budowę Zespołu Elektrowni Wiatrowych Kukinia II wraz z infrastrukturą techniczną, obręb Ustronie Morskie, gmina Ustronie Morskie określała kategorii obiektu budowlanego: VII i inne budowle. Zgodnie z art. 55 ustawy Prawo budowlane ww. kategorie obiektów nie wymagają uzyskania pozwolenia na użytkowanie.

Decyzja znak: B.7351-885/09 z dnia 20 października 2013 r. wydana przez Starostę Kołobrzeskiego o pozwoleniu na budowę Zespołu Elektrowni Wiatrowych Kukinia wraz z infrastrukturą, określała kategorię obiektu budowlanego: IV - elementy dróg publicznych, VIII - inne budowle, XVIII - budynki przemysłowe, XXII - place składowe, postojowe, składowiska odpadów parkingi i XXVI - sieci.. Place postojowe będące częścią całości techniczno-użytkowej elektrowni wiatrowej, stanowiącej budowlę (kategoria obiektu budowlanego: VIII inne budowle) omyłkowo zakwalifikowano jako odrębną kategorię obiektu budowlanego XXII. W związku z powyższym Inwestor zobowiązany był wystąpić o zmianę decyzji w części sprostowania omyłkowo nadanej kategorii budowlanej: XXII na VIII.

Ponadto zgodnie z art. 3 pkt 3 Prawa budowlanego siłownie wiatrowe stanowią całość użytkową, na którą składają się obiekty budowlane (fundamenty, maszty, drogi) oraz urządzenia budowlane związane z tymi obiektami, zapewniające możliwość ich wykorzystania zgodnie z ich przeznaczeniem (połączenia energetyczne, gondole z umieszczonymi w nich urządzeniami, skrzydła) i, jako takie spełniają funkcję, dla której zostały wzniesione. W rozumieniu Prawa budowlanego budowla jest obiektem budowlanym stanowiącym całość techniczno-użytkową wraz z instalacjami i urządzeniami (art. 3 pkt 1a Prawa budowlanego).

Urządzeniami budowlanymi zaś, są między innymi, urządzenia techniczne związane z obiektem budowlanym, zapewniające możliwość użytkowania obiektu zgodnie z jego przeznaczeniem. Siłownia wiatrowa stanowi funkcjonalną całość, na którą składają się zarówno części budowlane (np. fundamenty) oraz urządzenia techniczne zapewniające możliwość ich wykorzystania zgodnie z przeznaczeniem, jakim jest wytwarzanie energii elektrycznej. W świetle praw energetycznego siłownia jest elektrownią, czyli budowlą wykorzystywaną bezpośrednio do wytwarzania energii elektrycznej.”

dowód: akta kontroli str. 308-311)

1.2.2. W postępowaniu administracyjnym związanym z udzielaniem pozwolenia na budowę FW „Bardy-Dygowo” do wniosku dołączono dokumentację, wymaganą art. 33 Prawa budowlanego. Projekt budowlany został sporządzony przez osoby posiadające prawo wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie określonych w art. 12 ust. 1 pkt 1, a projektanci na podstawie art. 20 ust. 4 Prawa budowlanego do projektu dołączyli oświadczenia o sporządzeniu projektu budowlanego zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej. Organ sprawdził zgodność planowanej decyzji oraz projekt zagospodarowania działek z dołączonymi decyzjami o ustaleniu lokalizacji celu publicznego oraz wypisami z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wydanymi przez Wójta Gminy Dygowo oraz decyzją Wójta Gminy Dygowo o środowiskowych uwarunkowaniach, o której mowa w art. 72 ustawy z 3.10.2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa oraz ocenach oddziaływania na środowisko⁷, dalej „ustawa o udostępnianiu informacji”, a także z innymi wymaganiami art. 35 ust. 1 ustawy Prawo budowlane. Decyzje o pozwoleniu na budowę farmy wiatrowej „Bardy – Dygowo” zostały wydane terminowo, z zachowaniem terminu określonego w art. 35 ust. 6 ustawy Prawo budowlane, zawierały elementy wymagane przepisami Kpa. W procesie związanym z wydawaniem pozwoleń na budowę ww. farmy wiatrowej

⁷ Dz. U. 2013 r., poz. 1235 j. t. ze zm.

zostały uwzględnione przepisy *Kpa* o udziale stron w postępowaniu, tj. wszystkich właścicieli przyległych działek do działki, na której zlokalizowano farmy wiatrowe. Na podstawie art. 72 ust. 6 ww. *ustawy o udostępnianiu informacji* podano do publicznej wiadomości o ww. wydanych pozwoleniach dla FW „Bardy – Dygowo”.
(dowód: akta kontroli str. 143-169, 285-286)

Na podstawie zapisów ujętych w systemie obiegu dokumentów⁸ i kopii dokumentów⁹ Starostwa dla sprawy związanej z wydaniem pozwolenia na budowę FW Kukinia ustalono, że decyzje zostały wydane z zachowaniem terminu określonego w art. 35 ust. 6 *Prawa budowlanego*, zawierały elementy wymagane przepisami *Kpa* oraz powiadamiano strony i osoby trzecie o prowadzonym postępowaniu i jego wyniku przekazując kopie pozwolenia, czym zapewniono udział stron w postępowaniu. Na podstawie art. 72 ust. 6 *ustawy o udostępnianiu informacji* podano do publicznej wiadomości fakt wydania pozwolenia na budowę FW Kukinia.
(dowód: akta kontroli str. 111-127, 204-279, 285-286)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Starosty w zakresie wydawania pozwoleń na budowę skontrolowanych farm wiatrowych.

2. Prawidłowość realizacji zadań Starostwa przed i po wydaniu pozwolenia na budowę farm wiatrowych

2.1. Wyłączanie z produkcji użytków rolnych i ujmowanie w ewidencji

Opis stanu
faktycznego

Przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę (objętych badaniem i opisanych w rozdz. 1.2 wystąpienia), na podstawie art. 11 ust. 4 *ustawy o ochronie gruntów*, w stosunku do działek, które zostały przeznaczone pod realizację budowy elektrowni wiatrowych z infrastrukturą towarzyszącą, właściciele działek oraz inwestorzy posiadający umowy dzierżawy na te grunty wystąpili z wnioskami do Starosty o wyłączenie z produkcji rolnej wskazanych użytków rolnych.

(dowód: akta kontroli str. 181-183)

Starosta, zgodnie z przepisami *ustawy o wyłączeniu gruntów*, przed wydaniem pozwoleń na budowę:

- FW Kukinia 9 decyzjami, w tym z dnia 9.12.2008 r. znak OŚ 6018/285/2008; 15.09.2009 r. znak OŚ 6018/223÷228/2009; 16.09.2009 r. znak OŚ 6018/222-1÷2/2009, wyłączył z produkcji rolnej 5,6150 ha gruntów,
- I etapu FW Bardy-Dygowo 6 decyzjami, w tym z dnia: 4.11.2009 r. znak OŚ 6018/246,252÷255/2009 i z dnia 6.11.2009 r. znak OŚ 6018/256/2009 wyłączył z produkcji rolnej 8,7605 ha gruntów,
- II etapu FW Bardy-Dygowo 5 decyzjami, w tym z dnia 4.11.2009 r. znak OŚ 6018/246,254/2009 i z dnia 17.02.2010 r. znak OŚ 6018/214÷216/2010, wyłączył z produkcji rolnej 7,2125 ha gruntów,

w związku z ich przeznaczeniem pod lokalizację i budowę elektrowni wiatrowych.

(dowód: akta kontroli str. 181- 183)

⁸ Program informatyczny użytkowany w Starostwie pn. „FIN SQL 8”, służący do elektronicznego rejestrowania i obiegu dokumentów, w którym załączane były wersje elektroniczne dokumentów Starostwa.

⁹ Komplet oryginalnych dokumentów związanych z wydaniem pozwolenia na budowę FW Kukinia przekazana została do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie, dalej „ZUW”, a następnie do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie, dalej „WSA” w związku ze złożoną skargą, co opisano w pkt. 2.2. niniejszego wystąpienia.

Zmiany wynikające z ww. decyzji Starosty wyłączających z produkcji rolnej grunty rolne zostały naniesione w prowadzonej przez służby geodezyjne Starostwa „Ewidencji gruntów i budynków”.

Analiza zapisów zawartych w „Ewidencji gruntów i budynków” dotyczących działek gruntu na których zlokalizowane zostały FW Kukinia oraz I i II etap FW Bardy-Dygowo” wykazała, że żadna działka nie była własnością pracowników lub osób funkcyjnych Starostwa.

(dowód: akta kontroli str. 181-183, 193-200)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w zakresie przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.2. Skargi w sprawach związanych z realizacją farm wiatrowych

Opis stanu
faktycznego

Według regulaminu organizacyjnego Starostwa¹⁰ rozpatrywanie skarg i wniosków odbywało się na zasadach określonych w Kpa, a rejestr prowadziło Biuro Rady i Zarządu Powiatu. Przyjmowanie, rozpatrywanie i ich rejestrowanie koordynował Sekretarz. Kierownicy komórek organizacyjnych byli odpowiedzialni za niezwłoczne przekazywanie do Sekretarza wyjaśnień oraz dokumentacji niezbędnych do rozpatrzenia zgłoszonej skargi lub wniosku.

(dowód: akta kontroli str. 37-46)

W latach 2009-2013 (do 30 listopada) do Starostwa wpłynęła 1 skarga dotycząca decyzji Starosty nr 125/2013 z dnia 11.03.2013 r. zatwierdzającej zmianę projektu budowlanego i udzielającej pozwolenie na budowę FW Kukinia (dalej: „decyzja nr 125/2013”).

Analiza dokumentacji związanej z ww. skargą wykazała, że:

- pismem z dnia 13.03.2013 r. (potwierdzenie wpływu z dnia 14.03.2013 r.) właścicielka działek sąsiednich (dalej: „skarżąca”) z działkami na których zlokalizowano 1 z 25 siłowni w ramach budowy FW Kukinia wniosła skargę, że bez uzgodnienia i zgody właścicieli działek sąsiednich *decyzją nr 125/2013* zatwierdzono zmianę projektu i udzielono nowego pozwolenia na budowę FW Kukinia II,
- w odpowiedzi na pisemne zapytanie Starostwa z dnia 19.03.2013 r., skarżąca pismem z dnia 21.03.2013 r. (data wpływu 22.03.2013 r.) wniosła odwołanie od *decyzji nr 125/2013* do Wojewody Zachodniopomorskiego za pośrednictwem Starosty oraz oświadczyła, że pismo z dnia 13.03.2013 r. należy traktować jako odwołanie,
- wobec złożenia odwołania od decyzji nr 125/2013 w terminie określonym w art. 129 Kpa i nie znalezieniu podstaw do jej zmiany w przepisach art. 132 Kpa, Starosta w dniu 25.03.2013 r. przekazał odwołanie wraz z kompletem dokumentów do Wojewody, który decyzją znak: B.K-AP-2.7840.31.2013.EK z dnia 24.04.2013 r. utrzymał w mocy decyzję nr 125/2013,
- skarżąca pismem z dnia 28.05.2013 r. (data wpływu do Starostwa 29.05.2013 r.) złożyła skargę do WSA za pośrednictwem Wojewody, w której domagała się kasacji decyzji Wojewody utrzymującej w mocy *decyzję nr 125/2013* oraz uchylenia tej decyzji i poprzedzającej z dnia 20.10.2009 r.,
- Wojewoda pismem znak: K-AP-2.7840.31.2013.EK z dnia 10.06.2013 r. przekazał do WSA odpowiedź na skargę wniesioną przez skarżącą na decyzję z dnia 24.04.2013 r.,
- skarżąca pismem z dnia 5.08.2013 r. za pośrednictwem Starosty (data wpływu do Starostwa 6.08.2013 r.), na podstawie art. 156 § 1 oraz 157 § 1-2 Kpa wystąpiła do Wojewody o stwierdzenie nieważności *decyzji nr 125/2013* i poprzedzającej

¹⁰ Regulamin Organizacyjny Starostwa Powiatowego w Kolobrzegu przyjęty Uchwałą Nr XX/141/2012 Rady Powiatu w Kolobrzegu z dnia 19.06.2012 r.

z dnia 20.10.2009 r. zarzucając Staroście naruszenie art. 86 ustawy o udostępnianiu informacji w związku z art. 49 ust. 4a Prawa budowlanego poprzez wydanie tych decyzji niezgodnie z decyzjami o środowiskowych uwarunkowaniach na realizację przedsięwzięcia z dnia 2.07.2009 r. i z dnia 17.01.2011 r.,

- w dniu 8.08.2013 r. Starosta przekazał do Wojewody wniosek skarżący o stwierdzenie nieważności decyzji nr 125/2013 i poprzedzającej,
- pismem z dnia 18.10.2013 r. ZUW powiadomił Starostę, że wniosek skarżący wpłynął 9.08.2013 r. i nie zostanie załatwiony w terminie określonym w art. 35 Kpa i że wyznaczył nowy termin załatwienia wniosku.

Do dnia zakończenia czynności kontrolnych w Starostwie, tj. do 6.12.2013 r. w ww. sprawach wdrożonych na wnioski skarżący nie wpłynęły pisma informujące o wyznaczeniu terminu rozprawy przez WSA w sprawie zaskarżonych decyzji, czy też o terminie ostatecznego załatwienia odwołania przez ZUW.

(dowód: akta kontroli str. 73-130)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.3. Kontrole dotyczące przebiegu procesu inwestycyjnego w związku z realizacją farm wiatrowych

Opis stanu
faktycznego

W latach 2009 -2013 w Starostwie nie przeprowadzono kontroli zewnętrznych w zakresie wydawania pozwoleń na budowę elektrowni wiatrowych.

(dowód: akta kontroli str. 284)

Wydawanie decyzji administracyjnych z zakresu budownictwa było przedmiotem audytu wewnętrznego przeprowadzonego w Wydziale Budownictwa w 2011 r. W sprawozdaniu z audytu podano m. in.:

„(...) W latach 2009 – 2011 Wydział wydał 8487 decyzji administracyjnych, wpłynęło 16 odwołań, z czego 15 decyzji zostało utrzymanych w mocy, 1 decyzja została uchylona, a sprawa przekazana do ponownego rozpatrzenia.”

„(...) akta sprawy zawierają dokumenty wymagane zgodnie z przepisami kpa, a decyzje administracyjne są sporządzane zgodnie ze wzorem określonym w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 3.11.2004 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie wzorów: wniosku i pozwolenie na budowę, oświadczenie o posiadanym prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane i decyzji o posiadanym prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane i decyzji o pozwoleniu na budowę. Wydział wywiązuje się z obowiązku przekazywania zgodnie z art. 82 b ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo budowlane ostatecznych decyzji pozwoleń na budowę wraz z zatwierdzonymi projektami budowlanymi na rzecz Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego. Prowadzone rejestry przez Wydział wydawanych decyzji w formie elektronicznej pozwalają prześledzić szczegółowe dane dotyczące wydawanych decyzji oraz kompletność załatwionych spraw.(...)”

(dowód: akta kontroli str. 184-192)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Starostwa w zakresie realizacji zadań przed i po wydaniu pozwoleń na budowę farm wiatrowych.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹¹ nie formułuje wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla Starosty Powiatu Kołobrzeskiego, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ust. 1 i 2 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie.

Szczecin, dnia 14 stycznia 2014 r.

Kontroler
Artur Matejko
st. inspektor k. p.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie

Dyrektor

¹¹ Dz. U. z 2012 r., poz.82 j.t. ze zm.